ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

17. února 2009 *

Ve věci C-552/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Francie) ze dne 21. listopadu 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 11. prosince 2007, v řízení

Commune de Sausheim

proti

Pierru Azelvandrovi,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), E. Juhász a J. Malenovský, soudci,

* Jednací jazyk: francouzština.

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: R. Şereş, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 14. října 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Commune de Sausheim D. Le Pradem, avocat,

– za francouzskou vládu G. de Berguesem a A.-L. During, jako zmocněnci,

– za řeckou vládu S. Papaioannou a V. Karra, jakož i I. Chalkiasem, jako zmocněnci,

– za nizozemskou vládu C. Wissels a M. de Mol, jakož i M. de Gravem, jako zmocněnci,

– za polskou vládu M. Dowgielewiczem a B. Majczynou, jako zmocněnci,

– za Komisi Evropských společenství C. Zadrou a J.-B. Laignelotem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 22. prosince 2008,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce formulovaná předkládajícím soudem se týká výkladu článku 19 směrnice Rady 90/220/EHS ze dne 23. dubna 1990 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí (Úř. věst. L 117, s. 15).

2 Předmětem sporu v původním řízení je napadení správního rozhodnutí přijatého v roce 2004. Podle čl. 34 odst. 1 prvního pododstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. L 106, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 77) členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 17. října 2002.

Podle čl. 36 odst. 1 směrnice 2001/18 byla směrnice 90/220 zrušena k témuž datu. Za těchto podmínek je třeba zkoumat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve vztahu k ustanovením směrnice 2001/18.

3 Uvedená žádost byla podána v rámci sporu mezi commune de Sausheim (obec Sausheim) a P. Azelvandrem ohledně odmítnutí zpřístupnit P. Azelvandrovi dopisy prefektury a záznamy o výsadbě týkající se pokusů se záměrným uvolňováním geneticky modifikovaných organismů (dále jen „GMO“).

Právní rámec Společenství

4 Článek 1 směrnice 2001/18 stanoví:

„Cílem této směrnice je, v souladu se zásadou předběžné opatrnosti, sblížit právní a správní předpisy členských států a chránit lidské zdraví a životní prostředí pro případy:

– záměrného uvolňování GMO do životního prostředí z důvodů jiných, než je uvádění na trh Společenství,

– uvádění GMO nebo produktů [obsahujících GMO] na trh Společenství.“

5 Podle čl. 2 třetího pododstavce uvedené směrnice se „záměrným uvolněním“ rozumí jakékoliv úmyslné zavedení GMO nebo kombinace GMO do životního prostředí, při němž nejsou použita žádná zvláštní uzavírací opatření k omezení kontaktu s veškerou populací a životním prostředím a k poskytnutí vysoké úrovně bezpečnosti pro veškerou populaci a životní prostředí.

6 Článek 4 odst. 1 a 2 téže směrnice definuje obecné povinnosti členských států v této oblasti následujícím způsobem:

„1. Členské státy v souladu se zásadou předběžné opatrnosti zajistí přijetí veškerých vhodných opatření k odvrácení nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí, které [by mohly] nastat v důsledku záměrného uvolnění GMO nebo jejich uvedení na trh. GMO mohou být záměrně uvolněny [do životního prostředí] nebo uvedeny na trh pouze postupem uvedeným v části B nebo C.

2. Kterákoli osoba musí před podáním oznámení podle části B nebo C provést hodnocení rizika pro životní prostředí. Informace nezbytné pro hodnocení [tohoto] rizika jsou uvedeny v příloze III. […]“

7 Pokud jde o „standardní autorizační postup“, čl. 6 odst. 1 a 2 písm. a) směrnice 2001/18 stanoví:

„1. Aniž je dotčen článek 5, musí jakákoli osoba, dříve než přikročí k záměrnému uvolnění GMO nebo kombinace GMO, předložit oznámení příslušnému orgánu členského státu, na jehož území má k uvolnění dojít.

2. Oznámení podle odstavce 1 musí obsahovat:

a) technickou dokumentaci s informacemi uvedenými v příloze III, které jsou nezbytné pro vyhodnocení rizik pro životní prostředí v souvislosti se záměrným uvolněním GMO nebo kombinace GMO […]“

8 Článek 9 uvedené směrnice stanoví:

„1. Aniž jsou dotčena ustanovení článků 7 a 25, musí členské státy konzultovat navrhované záměrné uvolnění s veřejností a popřípadě se zájmovými skupinami. Pro

tyto konzultace stanoví členské státy vhodný rámec, včetně určení rozumné časové lhůty, s cílem dát veřejnosti a zájmovým skupinám možnost vyjádřit stanovisko.

2. Aniž jsou dotčena ustanovení článku 25:

– členské státy zpřístupní veřejnosti informace o všech uvolněních GMO podle části B uskutečněných na jejich území,

[…]“

9 Co se týče „postupu oznámení“, čl. 13 odst. 2 písm. a) téže směrnice stanoví:

„Oznámení musí obsahovat:

a) informace požadované v příloze III a IV. Tyto informace musí vzít v úvahu různorodost míst využití GMO nebo produktu [obsahujícího GMO] a musí obsahovat [údaje a výsledky], které byly získány z uvolnění uskutečněných ve stadiích výzkumu a vývoje, především z hlediska dopadu těchto uvolnění na lidské zdraví a životní prostředí.“

10 Článek 25 uvedené směrnice stanoví:

„1. Komise a příslušné orgány neprozradí třetím stranám žádné důvěrné informace, které byly oznámeny nebo vyměněny v rámci působnosti této směrnice, a chrání práva duševního vlastnictví vztahující se k obdrženým údajům.

2. Oznamovatel může v oznámení předkládaném podle této směrnice označit informace, jejichž zveřejnění by mohlo poškodit jeho pozici v rámci hospodářské soutěže, a které by proto měly být považovány za důvěrné. V takových případech musí být uvedeno ověřitelné odůvodnění.

3. Příslušný orgán po projednání s oznamovatelem rozhodne, která informace bude považována za důvěrnou, a uvědomí o svém rozhodnutí oznamovatele.

4. V žádném případě však nemohou být za důvěrné považovány následující informace, které byly poskytnuty podle článků 6, 7, 8, 13, 17, 20 a 23:

– obecný popis [jednoho nebo více GMO], jméno a adresa oznamovatele, účel uvolnění, místo uvolnění a zamýšlené využití,

– […]

– hodnocení rizik pro životní prostředí.“

11 Článek 31 téže směrnice týkající se výměny informací a podávání zpráv v odstavci 3 uvádí:

„Aniž je dotčen odstavec 2 a bod A č. 7 přílohy IV:

a) členské státy zřídí veřejné registry, ve kterých budou zaznamenána místa uvolnění GMO podle části B;

b) členské státy zřídí též registry pro záznam míst GMO pěstovaných podle části C, mezi jiným tak, aby možné účinky takových GMO na životní prostředí mohly být monitorovány […] Aniž jsou dotčena ustanovení […], zmíněná místa musí:

– být oznámena příslušným orgánům a

– oznámena veřejnosti

způsobem, který příslušné orgány považují za vhodný a který je v souladu s vnitrostátními ustanoveními.“

12 Příloha III směrnice 2001/18 upřesňuje informace, které musí být obsaženy v oznámeních podaných podle části B a C této směrnice, tedy podle článků 5 až 24.

13 Směrnice Rady 90/313/EHS ze dne 7. června 1990 o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí (Úř. věst. L 158, s. 56; Zvl. vyd. 15/01, s. 402) v čl. 3 odst. 2 stanoví:

„Členské státy mohou žádost [o informace] odmítnout, jestliže by souhlas mohl nepříznivě ovlivnit:

– důvěrnost jednání orgánů veřejné moci, mezinárodních vztahů a národní obrany,

– veřejnou bezpečnost,

[…]

– obchodní a průmyslové tajemství, včetně ochrany duševního vlastnictví,

[…]

– materiály, jejichž zveřejnění by mohlo prostředí, k němuž se vztahuje, spíše uškodit.

[…]“

14 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375), která měla být podle svého čl. 10 prvního pododstavce provedena nejpozději do 14. února 2005, ve svém čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. b), e) a h) stanoví, že členské státy mohou rozhodnout o odmítnutí žádosti o informace o životním prostředí, pokud by zveřejnění těchto informací mělo nepříznivý vliv na veřejnou bezpečnost nebo národní obranu, na práva k duševnímu vlastnictví a na ochranu životního prostředí, ke kterému se tyto informace vztahují.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

15 Dopisem ze dne 21. dubna 2004 požádal P. Azelvandre starostu obce Sausheim, aby mu ve vztahu ke každému případu uvolnění GMO na území této obce zpřístupnil oznámení veřejnosti, záznam o výsadbě, který umožňuje určit umístění parcely, na které došlo k uvolnění, a dopis prefektury doprovázející tyto dokumenty. Požádal také o informace o veškerých nových případech uvolnění v roce 2004.

16 Poté, co na svou žádost neobdržel odpověď, předložil P. Azelvandre dopisem ze dne 1. června 2004 výboru pro přístup ke správním dokumentům (CADA) žádost o zpřístupnění dokumentů uvedených v jeho dopise ze dne 21. dubna 2004. Dne 24. června 2004 vydal tento výbor souhlasné stanovisko ke zpřístupnění oznámení veřejnosti a první strany průvodního dopisu prefektury. Naproti tomu se vyjádřil v neprospěch zpřístupnění parcelačního záznamu o výsadbě a mapy znázorňující místa uvolnění z důvodu, že by toto zpřístupnění narušilo soukromí a bezpečnost dotčených zemědělců. Uvedený výbor krom toho prohlásil za nepřípustnou žádost o zpřístupnění informací o všech nových případech uvolnění.

17 V návaznosti na toto stanovisko zpřístupnil starosta obce Sausheim dne 24. května a 4. srpna 2004 oznámení veřejnosti týkající se pěti případů uvolnění GMO, ke kterým došlo na území uvedené obce a průvodní dopisy prefektury týkající se dvou z těchto případů.

18 Dne 16. září 2004 podal P. Azelvandre žalobu k tribunal administratif de Strasbourg (správní soud ve Štrasburku), která směřovala jednak ke zrušení konkludentního rozhodnutí, kterým starosta obce Sausheim zamítl jeho žádost o zpřístupnění dopisů

prefektury a informací týkajících se každého případu uvolnění GMO, ke kterému došlo na území této obce, a jednak k tomu, aby starostovi byla uložena povinnost zpřístupnit tyto dokumenty.

19 Rozsudkem ze dne 10. března 2005 správní soud ve Štrasburku jednak zrušil konkludentní rozhodnutí, kterým starosta obce Sausheim odmítl zpřístupnit P. Azelvandremu dopisy prefektury vztahující se k ostatním pokusům s uvolňováním GMO a informace o výsadbě týkající se pěti pokusů, s výjimkou jmenných informací, a jednak starostovi této obce uložil, aby P. Azelvandremu uvedené dokumenty zpřístupnil.

20 Obec Sausheim podala dne 30. května 2005 ke Conseil d'État kasační opravný prostředek směřující proti uvedenému rozsudku a navrhující jeho zrušení.

21 Conseil d'État má pochybnosti o výkladu povinností informovat veřejnost v oblasti záměrného uvolňování GMO, jak vyplývají zejména z článku 19 směrnice 90/220.

22 Za těchto podmínek Conseil d'État rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba ‚místem, na kterém dojde k uvolnění geneticky modifikovaných organismů', které podle článku 19 směrnice […] 90/220 […] nemůže být

považováno za důvěrnou informaci, rozumět katastrální parcelu nebo rozsáhlejší zeměpisnou oblast odpovídající obci, na jejímž území k uvolnění dochází, či dokonce ještě rozsáhlejší oblasti (kanton, departement)?

2) V případě, že je tímto místem třeba rozumět místo představující katastrální parcelu, lze výhradu týkající se ochrany veřejného pořádku nebo jiných utajovaných informací chráněných zákonem uplatnit na základě článku [95 ES] nebo směrnice 2003/4/ES […] či obecných zásad práva Společenství proti sdělení katastrálních odkazů na místo uvolnění?“

K předběžným otázkám

K první otázce

Vyjádření předložená před Soudním dvorem

23 Obec Sausheim má za to, že „místem uvolnění“ ve smyslu čl. 25 odst. 4 první odrážky směrnice 2001/18 má být území obce, na němž dochází k pokusům.

24 Francouzská vláda se domnívá, že místem uvolnění může být zeměpisné území, které je rozsáhlejší než katastrální parcela, a může jím být území obce nebo kantonu.

25 Podle řecké vlády by místo uvolnění mělo být definováno jako parcela zapsaná do katastru a jako taková označena nebo v případě, že katastr neexistuje, jako parcela, která je vymezena a přesně lokalizována v rámci tuzemského systému označování parcel díky systému zeměpisných informací.

26 Nizozemská vláda tvrdí, že pojem „místo uvolnění“ může odkazovat na katastrální parcelu pouze v určitých případech. Správní orgány a soudy členských států mají pro účely vymezení obsahu tohoto pojmu určitý prostor pro uvážení.

27 Polská vláda uvádí, že místem uvolnění je třeba rozumět nikoliv katastrální parcelu, ale širší zeměpisnou oblast vymezenou tak, aby zaručovala přiměřený přístup veřejnosti k informacím o uvolňování GMO do životního prostředí za současné ochrany hospodářských zájmů subjektů uskutečňujících takové uvolňování.

28 Komise Evropských společenství uvádí, že místo uvolnění musí být vymezeno podle údajů, které jsou předloženy vnitrostátním orgánům osobou, která k těmto orgánům podává oznámení, podle konkrétního případu v rámci postupů stanovených v částech B a C směrnice 2001/18.

Odpověď Soudního dvora

29 Ke zodpovězení této otázky je třeba úvodem poznamenat, že čl. 25 odst. 4 směrnice 2001/18, který stanoví, že určité informace o záměrném uvolňování GMO do životního prostředí nemohou být důvěrné, je součástí souhrnu norem upravujících různé postupy takového uvolňování. Tyto normy jsou inspirovány cíli sledovanými uvedenou směrnicí, které jsou výslovně uvedeny v pátém, šestém, osmém a desátém bodě odůvodnění této směrnice, tedy ochranou lidského zdraví, zásadou přijímání preventivních opatření, zásadou předběžné opatrnosti a zásadou průhlednosti opatření přijatých v rámci přípravy a uskutečnění uvedeného uvolňování.

30 Co se týče posledního z uvedených cílů, je třeba zdůraznit, že systém průhlednosti, který tato směrnice zavádí, se odráží zejména v článku 9, jakož i v čl. 25 odst. 4 a čl. 31 odst. 3. V těchto ustanoveních se totiž zákonodárce Společenství snažil upravit nejen způsoby konzultace navrhovaného záměrného uvolnění GMO s veřejností a popřípadě se zájmovými skupinami, ale také právo veřejnosti na přístup k informacím o takové činnosti, jakož i zavedení veřejných registrů, které musí obsahovat informace o místě každého uvolnění GMO.

31 Jak uvedla generální advokátka v bodech 45 a 48 svého stanoviska, z uvedených ustanovení rovněž vyplývá, že práva v nich stanovená mají úzkou spojitost s informacemi, které musí být předloženy v rámci postupu oznámení, jež musí být dodržen v případě každého záměrného uvolnění GMO za jiným účelem, než je jejich uvedení na trh, v souladu s články 5 až 8 směrnice 2001/18.

32 Z takto shledané spojitosti mezi postupem oznámení a přístupem k údajům o navrhovaném záměrném uvolnění GMO vyplývá, že s výhradou výjimky stanovené uvedenou směrnicí může dotčená veřejnost požadovat zpřístupnění všech informací předložených oznamovatelem v rámci schvalovacího postupu týkajícího se takového uvolnění.

33 Co se týče povahy těchto údajů, čl. 6 odst. 1 a 2 směrnice 2001/18 stanoví, že jakákoli osoba, která hodlá záměrně uvolnit GMO, musí příslušnému orgánu členského státu, na jehož území má k uvolnění dojít, předložit oznámení, které musí obsahovat technickou dokumentaci s informacemi uvedenými v příloze III této směrnice. Krom toho podle čl. 13 odst. 2 písm. a) uvedené směrnice musí tyto informace vzít v úvahu různorodost míst využití GMO.

34 Právě se zohledněním všech těchto skutečností jsou členské státy povinny podle čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice 2001/18 zajistit přijetí veškerých vhodných opatření k odvrácení nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí, které mohou nastat v důsledku záměrného uvolnění GMO, a provést náležité hodnocení případných rizik pro životní prostředí vyplývajících z takového uvolnění.

35 Pokud jde o míru přesnosti údajů, které mají být předloženy, je třeba poznamenat, že – jak uvádí příloha III směrnice 2001/18 – tato míra se liší v závislosti na charakteristických znacích navrhovaného záměrného uvolnění GMO. V tomto ohledu obsahuje příloha III.B uvedené směrnice týkající se projektů uvolňování geneticky modifikovaných vyšších rostlin podrobná ustanovení o informacích, které musí oznamovatel předložit.

36 V technické dokumentaci doprovázející oznámení musí být podle požadavků přílohy III B, E zmíněné směrnice uvedeno zejména umístění a velikost míst uvolnění, popis ekosystému v místech uvolnění, včetně klimatu, rostlin a živočichů, stejně jako blízkost úředně uznaných stanovišť nebo chráněných oblastí, které by mohly být zasaženy.

37 Co se týče uvolňování jiných geneticky modifikovaných organismů než vyšších rostlin příloha III A část III B zmiňuje mezi údaji, které musí být uvedeny v technické dokumentaci doprovázející oznámení, zeměpisnou polohu a souřadnice místa nebo míst uvolnění, jakož i popis cílových a necílových ekosystémů, které mohou být uvolněním zasaženy.

38 Informace o zeměpisné poloze záměrného uvolnění GMO, které musí být uvedeny v oznámení tohoto uvolnění, tak odpovídají požadavkům směřujícím k určení konkrétních účinků takového uvolnění na životní prostředí. Informace týkající se místa takového uvolnění tedy musí být vymezeny ve vztahu k charakteristickým znakům každého uvolnění a jeho případným dopadům na životní prostředí, jak vyplývá ze dvou předchozích bodů tohoto rozsudku.

39 Na první otázku je tedy třeba odpovědět tak, že „místo uvolnění“ ve smyslu čl. 25 odst. 4 první odrážky směrnice 2001/18 je určeno všemi informacemi o umístění uvolnění předloženými oznamovatelem příslušným orgánům členského státu, na jehož území má k tomuto uvolnění dojít, v rámci postupů uvedených v článcích 6, 7, 8, 13, 17, 20 nebo 23 téže směrnice.

Ke druhé otázce

Vyjádření předložená před Soudním dvorem

40 Obec Sausheim má za to, že článek 95 ES a směrnice 2003/4 umožňují vnitrostátním orgánům rozhodnout, že informace o umístění pokusů se záměrným uvolňováním GMO mohou být důvěrné z důvodů ochrany veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti.

41 Francouzská vláda tvrdí, že pokud by měl Soudní dvůr za to, že místo uvolnění odkazuje na katastrální parcelu, měl by být čl. 4 odst. 2 směrnice 2003/4 vykládán v tom smyslu, že příslušným orgánům umožňuje přezkoumávat případ od případu, zda zájmy vyplývající zejména z ochrany veřejné bezpečnosti zabraňují, bez ohledu na zájmy oznamovatele, zpřístupnění informací týkajících se uvedeného místa.

42 Podle řecké vlády by v případě, že by „místo uvolnění" odkazovalo na katastrální parcelu, mohla být výhrada týkající se ochrany veřejného pořádku nebo jiných utajovaných skutečností chráněných zákonem uplatněna pouze výjimečně proti zpřístupnění katastrálních odkazů na místo uvolnění, a to za podmínky, že tato výhrada není formulována obecně, ale je naopak dostatečně odůvodněna.

43 Pro případ, že by pojem „místo uvolnění" odkazoval na katastrální parcelu, polská vláda tvrdí, že výhrada týkající se ochrany veřejného pořádku může být v zásadě uplatněna proti zpřístupnění katastrálních odkazů na základě směrnice 2003/4 a článku 95 ES.

44 Komise podotýká, že právo Společenství nestanoví žádnou výhradu veřejného pořádku nebo jiné povahy, která by mohla být uplatněna proti pravidlu uvedenému v čl. 25 odst. 4 první odrážce směrnice 2001/18.

Odpověď Soudního dvora

45 K zodpovězení druhé otázky položené předkládajícím soudem je třeba připomenout, že čl. 25 odst. 1 až 3 směrnice 2001/18 zavádí systém, který přesně vymezuje důvěrnou povahu, již mohou mít různé údaje sdělené v rámci postupů oznámení a výměny informací stanovených touto směrnicí.

46 Z těchto ustanovení vyplývá, že nemohou být zpřístupněny důvěrné informace oznámené Komisi a příslušnému orgánu nebo sdělené v rámci výměny informací na základě uvedené směrnice, jakož i informace, které mohou narušit soutěžní postavení, a že musí být chráněna práva duševního vlastnictví spojená s uvedenými údaji. Krom toho podle čl. 25 odst. 2 a 3 příslušný orgán po projednání s oznamovatelem rozhodne, která informace má být považována za důvěrnou s ohledem na „ověřitelné odůvodnění" předložené oznamovatelem, jehož uvědomí o svém rozhodnutí.

47 Prostřednictvím všech těchto ustanovení tedy směrnice 2001/18 zavedla vyčerpávající úpravu práva veřejnosti na přístup k informacím v posuzované oblasti a existence případných výjimek z tohoto práva.

48 Pokud jde o informaci o místě uvolnění je třeba zdůraznit, že podle čl. 25 odst. 4 první odrážky uvedené směrnice nemůže být tato informace v žádném případě důvěrná.

49 Za těchto podmínek nemohou úvahy týkající se ochrany veřejného pořádku a jiných utajovaných informací chráněných zákonem, jak jsou zmíněny předkládajícím soudem v jeho druhé otázce, představovat odůvodnění omezení přístupu k údajům vyjmenovaným v čl. 25 odst. 4 směrnice 2001/18, mezi které patří zejména údaj o místu uvolnění.

50 Soudní dvůr totiž rozhodl, že obavou z vnitřních obtíží nelze odůvodnit skutečnost, že členský stát nepoužil náležitým způsobem právo Společenství (viz zejména rozsudek ze dne 9. prosince 1997, Komise v. Francie, C-265/95, Recueil, s. I-6959, bod 55). Pokud jde konkrétně o záměrné uvolňování GMO do životního prostředí, Soudní dvůr rozhodl v bodě 72 svého rozsudku ze dne 9. prosince 2008, Komise v. Francie (C-121/07, Sb. rozh. s. I-9159), že i kdyby byly obtíže uvedené Francouzskou republikou skutečně zčásti vyvolány uplatněním pravidel Společenství, nemůže členský stát namítat aplikační obtíže vzniklé při provádění aktu Společenství, včetně obtíží souvisejících s odporem jednotlivců, aby tím odůvodnil nesplnění povinností a nedodržení lhůt vyplývajících z právních předpisů Společenství.

51 Tento výklad směrnice 2001/18 je podepřen požadavkem uvedeným v čl. 25 odst. 4 třetí odrážce této směrnice, podle kterého údaje o hodnocení rizik pro životní prostředí nemohou být považovány za důvěrné. Takové hodnocení lze totiž provést pouze s úplnou znalostí navrhovaného uvolnění, neboť bez této znalosti by případné dopady záměrného uvolnění GMO na lidské zdraví a životní prostředí nebylo možné platně posoudit (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 9. prosince 2008, Komise v. Francie, uvedený výše, body 75 a 77).

52 Pokud jde o směrnice 90/313 a 2003/4 je třeba dodat, že – jak uvedla generální advokátka v bodě 56 svého stanoviska – členský stát se nemůže dovolávat odchylného ustanovení těchto směrnic pro odepření přístupu k informacím, které by měly být veřejně přístupné podle ustanovení směrnic 90/220 a 2001/18.

53 Nakonec v rozsahu, v němž předkládající soud odkazuje na článek 95 ES, je třeba podotknout, že dotyčný členský stát nevyužil oprávnění stanovené uvedeným článkem.

54 Z předchozích úvah vyplývá, že ustanovení čl. 3 odst. 2 směrnice 90/313, jakož i čl. 4 odst. 2 směrnice 2003/4, podle kterých může být žádost o informace týkající se životního prostředí odmítnuta v případě, že by zpřístupnění požadovaných informací ohrozilo určité zájmy, mezi něž patří veřejná bezpečnost, nemohou být úspěšně namítána proti požadavkům na transparentnost vyplývajícím z čl. 25 odst. 4 směrnice 2001/18.

55 Na druhou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že výhradu týkající se ochrany veřejného pořádku nebo jiných zájmů chráněných zákonem nelze uplatnit proti sdělení informací uvedených v čl. 25 odst. 4 směrnice 2001/18.

K nákladům řízení

56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **„Místo uvolnění“ ve smyslu čl. 25 odst. 4 první odrážky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS je určeno všemi informacemi**

o umístění uvolnění předloženými oznamovatelem příslušným orgánům členského státu, na jehož území má k tomuto uvolnění dojít, v rámci postupů uvedených v článcích 6 až 8, 13, 17, 20 nebo 23 téže směrnice.

2) Proti sdělení informací uvedených v čl. 25 odst. 4 směrnice 2001/18 nelze uplatnit výhradu týkající se ochrany veřejného pořádku nebo jiných zájmů chráněných zákonem.

Podpisy.